

DEBRECEN-N VÁRADI ÉRTESÍTŐ.

Adás-vevés 's mindenféle birtok-
mennyekkel hetenként megjelenik.

51.

Félévi előfizetés helyben 1-frt. pos-
tán bár hová 2 frt ezüstben.

A' jöcő 1848-dik év első felére leendő 's új év elsőjétől kezdendő

ÉRTESÍTŐ ELŐFIZETÉSRE

helyben házhoz küldve 1, postán bár hová 2 ezüst forint díj mellett a' t. c. közönség alázatos tisztelet- 's kérelemmel felszólítatik, — az elő fizetési iv az intézet megbizottja által ezen napokban helyben már köröztetvén, 's hogy az azzali több- és többszöri alkalmatlankodás kikérültehessek, mentől előbbi aláírás- és befizetésért esdünk, alázattal kérve a' t. c. közönség e' részbeni pártfogását. —

Egyszersmind postai t. c. előfizetőinket előre figyelmeztetve, kegyes rendelkezésüket 's továbbrai pártfogásukat tisztelettel kérjük, — sőt hogy környékéről kétszer egy évben ne lenne alkalmatlan az előfizetési díj beküldése, (azt tetszésre bízva) egész évre valót beküldve ohajva elfogadjandjuk.

Ugyszinte mindkét városbani helybeli t. előfizetőink is, kik e' részben is pártolni kívánják intézetünket, tetszés szerint helyben egész évre 2, avagy szokott rendként félévre 1 pengő forintjával előfizetni kegyeskedjenek. —

Végre alázattal kérjük t. c. előfizetőinket továbbra is pártfogolni, 's több még eddigi nemelőfizetőket is rész-vevőre buzdítva, előfizetést eszközölni. — A' t. c. közönségnek örök tisztelettel hódolva —

Balla Károly és Nagy Károly,
mind két városbani tudakozó intézőknek.

(D. 190.) 16 köből szép leucse (1.3.)

öszesen, vagy köblönként, avagy vékánként is eladó. — Egyszersmind egy egész boltbeli pólcsozat (stellage) eladandó. — Értésítést ad róla a' debreceni tudakozó intézet. —

(D. 192.) **Eladó tanya.** (1.3.)

A' debreceni határban az ugynevezett m a c s o n 16 nyilas föld tanyával együtt örökáron eladó. Értekezhetni róla a' tudakozó intézetben. —

(D. 191.) **Bérbeadandó részjóság.**

Debrecenhez egy óra járásnyira a' depauli földön 60 köblös, — egyszersmind van rajta egy lakház, 3 szobával, 14 öles hosszú pince, 5 öl széles és 15 öl hosszú nagy tégla ól, — istálló, 5 öl széles és 9 öl hosszú magtár, 's a' t. minden órán bérbeadandó. — Értekezni lehet iránta H. Böszörményben ügyvéd Karap Antallal. — (1.)

(D.) **Eladó ház.**

Nagy Várad utcán 2126-ik szám alatti ház, 3 szoba, kamara, pince, hátszó épülettel, mind cserépre, 's kis-kerítél és két nyilas házután való földjével szabadkézből eladó. Értekezhetni róla a' Várad i örökösöknel. —

(NV: 246) **Eladó borok.** (1.3.)

V. Olaszki kereskedő Zomborly Antalnal jó minőségű borok, u. m. 1817-i-ki 1834-i-ki 1844-i-ki évről, hordó vagy cseber számra készpénz fizetésért illő áron eladók találhatnak.

(NV.) **Nevelőnő.** (1.3.)

ki minden női-tudományokban tökéletesen érti magát, tanít németül, magyarul, franciául, 's zongorát, — mint nevelőnő, vagy társalgónő ajánlkozik valamely úriházhhoz, — bővebb tudósítást ad a' n. várad i tudakozó intézet.

A' n. várad i tudakozó intézetben egy kanapé hat székkel minden órán eladó.

(NV. 223.)

Eladó borok, és egyébféle boltbeli portékák.

(4. 6.)

Szabados N. Várad városában, az úgynevezett Kapucinusok utcájában *Faur Gábor* fűszeres és rőfös kereskedésében e következők találtak: u. m.

1827 ik évi finom óbor 300 ceber. 841-ki 40, 844-ki 25 és 845-ki 65 ceber, öszvesen, vagy hordónként, ugyanaz 1827-ki finom ó borból, mint igen jó asztali bor, mely az egészség fentartására különösen ajánlatik; hogy tehát akarki is kisebb mennyiségben vehessen, egy kis ceber, 50 itce 16 vft, vagy legkisebb egy tizedrészes ceber, 5 itce 1 ft 40 kr vc. is adatni fog: valódi ménesi, vagy tokaji asszuszóli borkak butellája 24 garas, egész nagy butellákban pedig csak 28 garas, malagi bor 32 garas, puncs-essentia 26 gar. rhum 25 gar. arak 18, finom aixi olaj 16 g. honi rosolis 12, bécsi 15 gar. Cükornak fontja 21 gar., finom 22 g, legfinomabb cukor 23 g. Kávé 22 24 26 28 30 g. legfinomabb kávé 32 g, szép riskásának fontja 24 26 kr. a' legfinomabb 28 kr. Gríz 15 kr. egy citrom 6 kr. szebb 8 és 9 kr. honi szép lennek csomója 14 15 g valódi bécsi kész lennek fontja 30 35 és 40 g. paplanba való szép fehér pamutnak fontja 20, finomnak 24 g. füstöltnek pedig 32 36 g. pesti gyárokban készült igen szép fehér dupla vattának tucettje 18, 20, 22, 24, 26, 28, 30, 35, 40, 45 és 48 gr. mindenféle színiú damiszoknak rőfje 16 kr. Sirting csak 26 kr., zöld viaszos tafotának rőfje 50, finom sárgának 64 g, pesti híres Kuning gyárában készült honi szivaroknak kötése, melyben 25 darab van, egy ilyen kötés, ugymint fiumei 6 gr. csárdás 8 gr. havannai 9. marilender 12. dámai 13. marokai 13. kör 13. nádori 14. nemzeti 15. trabuco 16. ipar 16. szentandrásai 17 és királyi szivar 18 gr.; ugyan-csak ennek gyárából fekete pácolt tubáknak fontja ónba 11 g. egy bádogkatuja sárga finom dóbrői burnot (tobák) 8 gar. bibornak vagy cardinal 10. eszpaniol 50 kr. és nonplultra simonete de lisboa 50 kr. iglői honi kék szélű tányérok tucettje 50 60 és 65 gar. valódi bécsi kék szélű lapos tányérok 90 95 100, legnagyobb és finomabb féle 110 gar. lisléder vagy fényes bőrből fél topánkák 44 45 48 gar. ilyen bőrből előli, vagy oldaltűző magos topánkák 52 55 58 gar. fisléder, vagy kecskebőr cipőknek párja 28 30 32 gar fekete zwist cipő 26 28 gar. köz fényes bőr cipőknek párja 22 24 és 25 gar. 12-ik sz. a. várad gyertyának fontja 30 kr. valódi szebeni 6-os 8-as 10-es 12-tős gyertyának fontja csak 14 garason adatni fog, és egyéb-féle boltbeli portékák, a' rendes áron alól, a' mint a' felyebbiekből megtetszik, minthogy a' fentirtnak Kapucinus utcában tulajdon házánál lévén boltja, e' szűk idő viszonyaiban képtelen magos árendát nem fizet. —

(NV. 244.) Eladó ház (1. 3.)

N. Váradon n. Német utca elején 407-ik sz. a. latti cserepes ház, mely áll 11 szobából, 2 konyha, 2 kamara, 2 pince, kocsiszin- 's istállóból, — szabadkézéből eladó, a' vevőre nézve azon kedvezéssel, hogy a' ház árának $\frac{2}{5}$ -öd része száztóli 6 kamatra kezénél hagyatik, biztosítékul a' ház lekötöttvén, — értekezhetni a' tulajdonossal. —

(NV. 242.) Eladó ház. (1. 3.)

N. Váradon a' felső Pece utcán, közel mindkét piachoz, melyben van 4 festett szoba, 2 konyha, kamara, üveges tornác; 5 lóra istálló, egy kocsiszin, egy fasszin élet-tartó padlással, záros ajtókkal, keményfa sertés-óllal, 's jó ivó kúttal ellátva eladó. — Értekezhetni 85-ik sz. alatt a' tulajdonossal. —

Átalános ragasz (flastrom).

párisi főorvos Burrontól: fagyás, tyúkszem, dagadás, köröm gyuladás, csonthasogatás, sebek, 's akármely betegségekben sinlődnőknek rövid idő alatt minden fájdalom elenyészik, 's további terjedését megsemmisíti. — Ugyanott kapható angol patent vászon, kőszvény, orbánc, derékfájás ellen, rövid idő alatt csuda erejét tapasztalhatják a' szenvedők, — kaphatni

Huzella Mátvásánál.

(NV. 245.) (1. 3.)

(D. 184.) 3,000 véka csőstengeri.

még pedig igen szép — eladó. — A' szováti nagymezőn mintegy 300 hólodon lévő vágatlan tengeri csutka legelőül kiadandó. — Mindkető iránt a' hely színén, haszonbérli Tóth Ferenczel szerződhetni. — (3. 3.)

(NV. 247.) **Híradás.** (1. 3.)

Az Ártándi serházban igen jó s er hordó számra minden órán kapható. Egy itocéjét 4 krjával számítva. — Ugyanott a' legjobb élesztő is kapható. —

(NV. 241.) **Árverendő haszonbér.**

Bihar megyében helyhezetett Szalárd helységében, f. 1847-ik év dec. 19-én következő haszonvételek lesznek árverés útján haszonbérbe adandók:

1-ör. Bent a' helységben, úgy az erdő mellett lévő *foglar* nevű csapszékben *bor és pálnika* mérés, *csapszék* és *bolt* jog.

2-or. A' *savanyú kúti fördő*, minden épületével, kerttel, fordulóként egy höld szántó földdel, és két höld kaszálóval, úgy a' fördő körében bormérés jogával.

3-or. A' *szilvölgyi csapszék*, hozzá tartozó szántóföldekkel.

4-er. A' *berettyón lévő vízi-malom.* (1. 2.)

(NV. 243.) **Eladó ház.** (1. 3.)

Kőfaragó utcán *Rotli József* ur háza szabadkézből minden órán eladó. Értekezhetni t. Stoltz Károly ural.

(NV. 239.) **Haszonbérlet.** (2. 3.)

Bihar megyében néhai m. *Dobozy Lajos* ur 's fia *Károly* csödtömégűkhöz tartozó, N.Váradtól 3 mértföldnyire fekvő *Vajda* helységében lévő birtokrész, mely áll egy igen kényelmes, nagy, 's jó karbani úri lakból, 127 köblös 's két vékás majorság szántóföldből, 20 köblös öszi vetésből, 110 ember vágó kaszálóból, 115 kapaalj majorság szőlőből, 1,000 kapa alj dezmas szőlőből, kisebb kir. haszonvéthből, közlegelői jogból, 's 66 jobbágyból, kik öszvényen 1,415 gy. napot szolgálnak, folyó 1847-dik évi dec 16-dik napján délelőtti 11 óraker *Vajdán* az úri lakban 1848 iki január 1-ső napjától számítandó ugyanazon év' utolsó napjáig árverésen haszonbérbe fog adatni, a' bérleti vágyakodók százezüst forint bánom-pénzzel jelenjenek meg, a' haszonbérbeadás többi feltételeit 's tartozóságait csödtömeggondnok 's megyei esküdt *Juricskay Rudolf* urnál bár mikor megtekinthetni. A' nevezett csödtöméget kezelő választmány határozatából közhírré teszi

Tokody Ágoston.
választmányi tag.

ÁRPÁD. *)

A' *Kisfaludy-társaságnál 1840-ben első jutalmat, az egyik igen ékes művel aranyozott esüst billikomot nyert ballada.* — A' *debreceni ref. Collegium* egykori jelesb tagja, már elhunyt, de szép emlékü *G. Nagy Imre* által.

I.

Mi zaj riad, mi nép tolong,
Alpár! határidon?
Tán még kevés a' csonthalom
'S tusára förr a' hon?

Lejárt a' harc, ül a' vihar;
Zalán bujdosva fut,
Ha nyilna még az ég alatt
Egy más hazához út.

'S talán utánna vándorol
Az árva néptömeg;
Jött hogy közös bucsú-torát
E' síkon ülje meg?

Elhult a' szláv vagy elfutott,
Győzött a' szittya kard:
Alpár felett tábor-gyűlést
Álmos' szülötte tart,

Árpád, a' hős, az óriás,
Mint bérci pálmaszál,
Árpád, ki ott a' nép előtt
Mintegy hadisten áll.

II.

Zajonga még — 's im néma lőn
A' sátorok hada:
Fölharsog a' nagy tábor-úr
Vezéri szózata:

„Ti hős apák, ti hős fiak!
Kik híven küzdtek,
Reám egy két pillantatig,
Népem, figyeljetek.

Bujdosva, árvák, hontalan,
Honért sohajtozánk,
'S hol egykor villogott Etel,
Kiküzdve őshazánk.

Karpát miénk; 's téj, méz csorog
Karpát' szikláirúl,
Malasztos völgye' Dáj-ölen
Áldásözön virúl.

*) Ezen ballada többek kívánatára közöltetik.

(Szerk.)

Hadúrra mondom! itt örök
'S nagy léssen a' magyar:
Csak oh ne! csak ne ontana
Rokon vért honfi kar.

Csak szétvonás ne rázza föl
Az átok' ostorát:
Nem bántja vész 's nem éri rom
A' béke' sátorát.

Erőre kél a' társaság
Ha népe összeforr;
Hazát, mely egység-cíven áll,
Kor 's vész el nem sodor.

De hol vad párdűh háborog
'S fajult viszátkodás:
Nincs ott jelen', nincs ott jövő',
Üdvére áldomás.

Ott bűn tenyész, ott tiszta vér
Kiált a' kínpadon,
Elhullnak a' jó honfiak,
Hogy sír leend a' hon.

Óh népem úgy, úgy tedd le most
Jövőd' alapkövét,
Ne rontsa párt, ne rendtörés
Hazád' gyémánt övét!

Bel-béke' napja hoz, teremt
Hazára fénytavaszt,
Fölötte béke' öreként
Törvény ül és viraszt.

Törvény', kor- és nemzetszerű
Törvény' hatása szent;
Jót őriz az, kínpadra von
Őnző istentelent.

Törvényeket kell szerzenünk
Ígazság' lelkivel!¹⁴
— A' párducos vezér szavát
Tetszés-zaj váltja fel.

III.

Szerződtek. — És a' fejdelem
Megnyitja vér-erét,
Szerinte sorra hat vezér
Pecsélti esküjét.

A' vér csorog, 's az áldozó
Hőn lelkesülve mond:
„Haljon még, vészessen a' gonosz,
Ki törvényt, tudva, ront.

Halál fején! ki vakmerőn
Rendet fog bontani;
Mint e' peccsélő-esküvér,
Ugy folyon vére ki!¹⁴

A' hallgatót, az érezőt
Szent ihlet hatja meg:
Fölzeng az esküvők után
A' nagy nemzet-tömeg.

A' nemzet' eszköszózata
Dörögve, hatva száll;
Igaznak üdvös óra ez,
Rendbontónak halál.

Elzúg, miként tenger-moraj,
Az összes esküszó,
Megáldja bajnok hiveit
A' nagy hon-alkotó.

IV.

Eloszlanak. — Vezér-tűzők
Köz érdek' csillaga;
Árpád, öröm 's remény között,
Még ottan áll maga:

„Virulj te hon, ragyogj te nép
Nagyságban ezrekig!¹⁴
Mond 's myriádok' üdvíert
Buzgón imádkozik.

A' harci hőst, a' nép-apat
Meghallgatá az ég;
Virul a' hon, ragyogva él
A' hősi nemzedék.

És hírből áll a' pusztá tér,
Hol szerződés leve,
'S a' szerződés' emlékeül
Ma is Szer a' neve. —

* * *

Szer mint tanú-erekye áll
Végetlen ezrekig,
Fölötte hon-történetek'
Nemtűje örökidik,

'S míg csak Szer áll, míg hon leend,
Mig érez a' kobel:
A' honfi és emlékezet
Árpádról énekel. —

Nagy Imre.